

Kohtume Tartumaal Ülenurmel

Heiki Sarapuu

Ülenurme valla sporditöö koordinaator

Igal aastal kogunevad sajad inimesed üle Eestimaa, et ennast proovile panna, teistega mõõtu võtta ning taas vanu tuttavaid kohata. Tänavune kohtumispaik on Ülenurme Tartumaal, kus toimuvad Eesti valdade XIII suvemängud.

Tartust edelas asuv vald on pindalalt üks maakonna väiksemaid, kuid elanike arvult suurimaid. Valla lõunapiiriks on Tatra jõe ürgorg, idaosas aga laiuvad Aardla järve ja Ropka-Haste kaitsealad.

Kolmas kord jõuavad need mängud Ülenurme valda. Ka 1996. ja 2000. aastal selgusid siin parimad maasportlased. Harrastavate spordialade valik valla rahva hulgas on lai ja kaasa lüüakse paljudel võistlustel ning üritustel. Lisaks traditsioonilistele aladele minnakse kaasa ka uute võimalustega. Eelmine aasta tõi siamaile kaks india maailmameistrit Ka dri Keskküla ja Rene Vaheri.

1984. a. avatud Ülenurme Keskkooli juurde rajati peagi üks vabariigi parimaid kergejõustikustaadione. Häid sportimise võimalusi pakuvad veel Ülenurme ja Tõrvandi spordihooned ning lisaks mitmed välisväljakud.

Läbi suvemängude ajaloo on hästi mänginud meie valla võrkpallurid. Meeskond mängis aastaid Eesti kõrgemas liigas ja nüüd jätkatakse I liigas. Mehed on valdade mängudel ainult kaks korda esikolmikust pudenenud. Ka sellel aastal jõudsid nii nais- kui meeskond võiduga finaalturniirile.

Üks populaarsemaid alasid on muidugi korvpall. Elu on vastastel kibedaks tehtud nii maakonnas kui vabariigiski. Suur osa mängijaid on oma korvpalli alaseid teadmisi saanud treeneritelt Ester Sädemetsalt ja Ülenurmele korvpalliklubi loonud ning Tartu Rockiski treeneri ametit

Jookse, jaluta või sõida rattaga - esimene Volbrimatk.

pidavalt Paavo Russakult.

Kergejõustiku tõesid teevad harrastajatele selgeks treener Jaan Tiitsaar ja Ülenurme Gümnaasiumi direktori ase-

Can-can group.

täitja sporditöö alal Toomas Kivend. Sellel aastal täitis Toomase ammune idee uue teivashüppe paiga rajamisest. Loodetavasti toob see uusi tuuli nii teivashüppes kui ka mitmevõistluses. Juba üle 10 aasta on peetud igasügist kümnevõistlust kolmes erinevas vanuseklassis.

Eesti heitlike talvi trotsib suusatreener Harri Kõks. Vaatamata langevale populaarsusele on soovijatel võimalus saada maadlusalast haritust treener Taavi Truialt.

Graatsia ja ilu eest hoolitsevad võimlemisrühmade juhendajad Katre Toomsalu, Lea Kriibi ja Ulvi Sarapuu. Võimlemine pole ainult tüdrukute pärusmaa, seda tõestab tänavu oma 10. aastapäeva tähistanud noorte meeste "Can-can group", kes Katre ja Lea juhendamisel on Ülenurme mailt tuule tiibadesse saanud ning rahva südameid vallutanud Eestimaa ja kaugemalgi.

Oma kümnendat sünnipäeva tähistas sellel aastal ka Ülenurme Gümnaasiumi spordiklubi. Oma algaastate loomise raskused üleelanud klubil on tulevikus kindlasti veelgi suurem osakaal vallarahva sporti kaasamisel. Üritusi ja võistlusi toimub pidevalt nii kõige pisematele kui ka suurematele. Muret teeb tihti info jõudmine rahvani. Soov ongi veel rohkem vallarahvast kaasata sportlikku tegevusse. Olgu selleks kas eelmisel aastal juba 20ndat korda peetud Poldrijooks või tänavu ilmavalgust näinud I Volbrimatk.

Eks ideid ja mõtteid rahva sporti kaasamiseks on teisigi, sest Ülenurme valla kallim vara on inimeste tervis ja heaolu.

Valla suvemänguderaudvara on võrkpallurid.

3x Erakogu

Arvi Lopato

14. jaanuar 1936 - 22. juuni 2005

Kergejõustiklane, seitsmekordne Eesti ning kahekordne NSV Liidu maaspordiühingute meister.

„Jõu“ aulige 1971. aastast.

Maakondade spordiühendused

HARJUMAA SPORDILIIT

Sirje Tikerpae
Roosikrantsi 12, Tallinn 10119
tel./faks 611 8556
tel. 611 8557
mob. 516 5093
sirje.tikerpae@mv.harju.ee
harju.spordiliit@mail.ee
www.harjusport.ee

HIUMAA SPORDILIIT

Helen Mast
Leigri väljak 11, Kärda 92412
tel./faks 463 1244
mob. 529 9432
hiiumaa.sport@mail.ee
www.hiiumaa.ee/hsl

IDA-VIRUMAA SPORDILIIT

Anneli Goldberg
Keskväljaku 1, Jõhvi 41594
tel. 509 6328
anneli@monopol.ee
www.monopol.ee/sport

JÕGEVAMAA SPORDILIIT "KALJU"

Uno Valdmets
Suur 3, Jõgeva 48306
tel. 772 2370
mob. 515 0477
uno@jogevamv.ee
www.jslkalju.ee

JÄRVAMAA SPORDILIIT

Piret Maaring
Rüütli 25, Järva Maavalitsus, tuba 131
72713 Paide
tel. 385 9623
mob. 5333 3067
piret.maaring@jarvamv.ee

LÄÄNEMAA SPORDILIIT "LÄÄNELA"

Heikki Sool
Lihula mnt. 10, Haapsalu 90507
tel. 473 3456
mob. 520 5204
spordiliit@hotmail.ee
www.spordiliit.ee

LÄÄNE-VIRUMAA SPORDILIIT

Riho Rannikmaa
Sõpruse 16, Vinni alevik 46603
tel./faks 325 7683
mob. 5391 5160
sakura@estpak.ee

PÕLVA MAAKONNA SPORDILIIT

Ingrid Muuga
Kesk 42, Põlva 63308
tel. 799 4637
mob. 517 5848
polvasport@hotmail.ee
www.polvamaa.ee/225.html

PÄRNUMAA SPORDILIIT

Kaiu Kustasson
Akadeemia 2, Pärnu 80010
tel. 447 9746
mob. 514 9380
kaiu.kustasson@parnumaa.ee

RAPLA MAAKONNA SPORDILIIT

Henno Kaas
Tallinna 37, Rapla 79512
tel./faks 485 5481
mob. 5330 1705
info@raplamsl.ee
www.raplamsl.ee

SAAREMAA VALDADE SPORDILIIT

Krista Riik
Lossi 1, Kuressaare 93816
tel. 454 5160
mob. 5345 3772
kristariik@hotmail.ee

TARTU MAASPORDI LIIT

Lembit Toru
Aleksandri 14, Tartu 51004
tel. 734 9518;
faks 734 9434
mob. 5556 0888
maaspordiliit@hotmail.ee
www.maaspordiliit.ee

VALGAMAA SPORDILIIT

Arvo Saal
Kesk 12, Valga 68203
tel. 766 6117
mob. 553 1235
valgamaa.sport@mail.ee

VILJANDIMAA SPORDILIIT

Margit Kurvits
Vaksali 4, Viljandi 71020
tel. 435 1576;
mob. 502 2521
margit.kurvits@viljandimaa.ee
spordiliit@viljandimaa.ee
www.spordiliit.viljandimaa.ee

VÕRUMAA SPORDILIIT

Peep Lill
Jüri 12, Võru 65620
tel. 786 8349; 782 1225
faks 786 8318
mob. 507 7554
peep@mv.werro.ee

“Jõu” 2005. a. võistluste kalender

Kompleksvõistlused

1. Valdade XIII suvemängud

finaalvõistlused	2.-3. juuli	Ülenurme
<i>kergejõustik, meeste ja naiste võrkpall, mälumäng, jalgrattakross, kõievedu, orienteerumine</i>		

2. Väikelinnade 36. suvemängud

2.-3. juuli Kärda

3. "Jõu" suvelaager

16.-17. august Kehtna vald

4. Omavalitsusjuhtide X spordipäevad

5.-6. august Tabivere vald

vallavanemad, linnapead, volikogude esimehed

Spordialade võistlused

Tennis

1. EMSL "Jõud" noorte MV T,P- 14	2.-4. juuli	Haapsalu
2. EMSL "Jõud" noorte MV T,P- 16	4.-6. juuli	Haapsalu
3. EMSL "Jõud" noorte MV T,P- 12	8.-10. juuli	Haapsalu
4. EMSL "Jõud" noorte MV T,P- 18	10.-11. juuli	Haapsalu

Kergejõustik

5. EMSL "Jõud" MV	21. august	Türi
-------------------	------------	------

Käsi-pall

6. EMSL "Jõud" täiskasvanute MV	september	Viljandi
---------------------------------	-----------	----------

Lauamängude mitmevõistlus

7. EMSL "Jõud" noorte MV	22. oktoober	Valgu
--------------------------	--------------	-------

Male

8. EMSL "Jõud" noorte MV	19. nov.	Viljandi
--------------------------	----------	----------

Lauatennis

9. EMSL "Jõud" noorte võistkondlikud MV	november	Valgu
---	----------	-------

Eesti Maaspordi Liit „Jõud“ sekretariaadi uued telefonid:

Faks 662 2651

Ants Saar	662 1832 ja 662 2652
Matti Reimann	662 1833 ja 662 2653
Tarmo Volt	662 1834 ja 662 2654
Vaike Riisna	662 1672 ja 662 2655
Urve Kullamäe	662 1849 ja 662 2650

“Jõu” suvelaager Tarsi talu maadel Raplemaal

Rapla Maakonna Spordiliit ja EMSL "Jõud" sekretariaat ootavad kõiki "Jõu" tegusaid töötajaid ja aktiviste suvelaagrisse, mis seekord toimub 16. ja 17. augustil Tarsi talus Kehtna vallas Raplemaal.

Arutame spordiprobleeme, võistleme võrkpallis ja veekorvpallis, võtame osa rabamatkast ning teistest suvelaagri juurde kuuluvatest ettevõtmistest.

Kohale toimetavad Teid maakondade spordiliidud.

Vaata ka kodulehekülge: www.hot.ee/tarsi

TARSI talu asub inimasustuse ja raba vahel.

Tallinn - Viljandi maanteel näitab kümmekond kilomeetrit pärast Raplat teeviit Keava peale. Sealt on Tarsi talu teeristini veel 4,09 kilomeetrit

Eesti Maaspordi Liidu "Jõud" koosolekute ja koolituste kava

16.-17. august	Töötajate ja aktiivi suvelaager Raplammaa	Tarsi talu
7.-8. oktoober	Omaavalitsuste sporditöö juhendajate täiendõppe seminar	Tamsalu
10. detsember	EMSL "Jõud" üldkogu koosolek	Essu
10. detsember	EMSL "Jõud" spordiaasta lõpetamine ja paremate autasustamine	Essu
eriplaan	Rahvusvaheliste spordiorganisatsioonide seminarid, koosolekud, spordifestivalid	

Rahvusvaheline spordielu

EMSL "Jõud" delegatsioon osaleb 7. -10. juulini Anykshciais Leedus toimival rahvusvahelisel Spordi- ja Kultuurifestiivalil.

Kavas: kergejõustik, korvpall, rannavõrkpall, jalgpall 7x7, tennis, ujumine, darts, jõumehe võistlus, rühmvõimlemine.

Kas teate, et ...

...Papendalis, Hollandi olümpialaste treeningkeskuse restoranis on pidulikele õhtusöögimenüüdele pandud olümpiakangelaste nimed?

Martin Kleini auks nimetatu (Dinnermenu "Klein") pakub :
marineeritud lõhet apelsinivõi ja hautatud spargliga
antrekotti veinikastme ja rohelise võiga
kreembrüleele vaniljejäätisega.

... 20. aprillil 1920. a. ilmus "Eesti Spordilehe" esimene number ?

... 25. juulil möödub 25 aastat Jaak Uudmäe olümpiavõidust Moskvas?

... 11. juulil 1990. a. tulid Tallinnas kokku seitsme maakonna ja Põllumajandustöötajate Tallinna Spordiklubi esindajad, et taaselustada "Jõu" tegevus?

Eesti omavalitsusjuhtide X spordipäevad

Tänavused spordipäevad toimuvad Jõgevamaal Tabivere vallas 5. ja 6. augustil. Saabumine Äksi Puhkemajja 5. augustil kuni kell 12.

Spordipäevadest kutsume osa võtma kõiki EV omavalitsusjuhte (vallavanemad, linnapead, volikogude esimehed).

Võistlusi korraldab Tabivere vald koostöös EMSL "Jõud", Jõgevamaa Omavalitsuste Liidu ja Jõgevamaa Spordiliiduga "Kalju". Spordivahendid kindlustab läbiviija (krossijalgrattad võivad olla ka endal kaasas).

Spordialade programm

1. Jalgrattakross

Võistlus toimub Tabivere pargis, raja pikkus ca 3 km.

2. Korvpalli vabavisked

Võistlus toimub Tabivere Gümnaasiumi võimlas.

3. Jalgpalli täpsuslöögid

Võistlus toimub Tabivere Gümnaasiumi staadionil.

4. Sõudmine

Sõudmine Saadjärvel tavalise kalamehe paadiga.

5. Lauatennis

Mängitakse kiirturniir ühe geimi võiduni (11 punktini).

6. Kiviviske võistlus

Võisteldakse Äksi kihelkonna päevadel traditsiooniks saanud "Äksi äss" kiviviskevõistluses.

Kivi kaal umbes 12 kg (naistel 6-7 kg).

7. Tuletõrje takistusriba

Hüpatakse murul.

9. Odavise

Visatakse "Turbojavelin" odaga kauguse peale odaviske sektorisse.

10. Kardisõit

Kurvidega raja läbimine ajale.

Paremusjärjestus nii meeste kui naistele selgitatakse alade kohapunktid liitmise teel. Arvesse läheb kümnest seitse suurimat kohapunkti.

Üldvõitjad ja iga spordiala absoluutset paremat autasustatakse auhindadega.

Eriauhind paremale üle 40 aasta vanusele meesvõistlejale.

Üllatusauhindad.

Kõik spordipäevaga seotud kulud kaetakse osavõtumaksudest, EMSL

"Jõud" eelarvest ja muudest toetustest. Osavõtumaks 1200.- krooni iga osavõtja kohta (sisaldab toitlustamist, majutamist, tehnilise läbiviimisega seotud kulutusi). Iga pereliikme kohta tuleb lisaks maksta 200.- krooni (sisaldab toitlustamist ja majutamist).

Majutuskohtade broneerimine Äksi Puhkemajas palume teostada hiljemalt 22. juuliks telefonil 776 4988 või 515 8191. Ilusa ilma korral saab ööbida ka telkides (omal telk kaasa).

Oma osalusest teata ja osavõtumaks palume kanda Tabivere Vallavalitsuse arveldusarvele 1120123808 (märksõna "spordipäevad") 22. juuliks. Vajadusel esitame arve nimetatud summa kohta. Erandkorras võib osavõtumaksu tasuda ka kohapeal sularahas.

Info ja registreerimine: Tabivere Vallavalitsus. Telefon 776 6940 e-mail: info@tabivere.ee www.tabivere.ee

Peatse kohtumiseni Tabiveres!

Aare Aunap, Tabivere vallavanem
Ants Saar, EMSL "Jõud" peasekretär

Ehitatav Valga spordihoone, mis valmib oktoobris.

Kümnendate maatalimängude kogemustega Valga maaspordimängudele

Tarmo Volt

EMSL "Jõud" projektijuht

Eesti kümnendad maatalimängud toimusid 4.-6. märtsini Põlvas. Maatalimängud kuulutas avatuks korraldustoimkonna esimees Põlva linnapea Tarmo Tamm. Mängudest osavõtjaid tervitasid keskkonnaminister Eesti Maaspordi Liidu „Jõud“ juhatuse esimees Villu Reiljan, kultuuriminister Urmas Paet, põllumajandusminister Ester Tuiksoo, Eesti Olümpia-komitee president Mart Siimann ja Põlva maavanem Urmas Klaas. Kohal olid olümpiavõitja Jaan Talts ja mitmed maavanelmad. Avamisele järgnes Põlva linna poolt korraldatud ilutulestik ja osavõtjate puhkeõhtu.

Eesti X maatalimängudel võisteldi murdmaasuusatamises, suusaorienteerumises, males, kabes, lauatennises, naiste ja meeste korvpallis ning väljaspool arvestust noorte taljalgpallis. Soovijatele korraldati Maakera matk, mida sai läbida kas suusatades või jalgasi.

Vastavalt juhendile oli võimalus maatalimängudel osaleda kõigil maakondadel, valdadel ja kuni 21000 elanikuga linnadel. Finaalvõistlustel Põlvas osales 1446 võistlejat ja 314 matkajat, eelvõistlustel tegi kaasa 840 inimest. Kokku osales 2600 sportlast 70 vallast ja 22 linnast.

Tänane Eesti X maatalimängude korraldustoimkonda eesotsas Põlva linnapea Tarmo Tammega, Põlva Maakonna Spordiliitu, Põlva linna, Põlva valda, Põlva Spordikooli ja kohalikke spordiklubisid eeskujuliku mängude läbiviimise eest ning Põlva Maavalitsust, Põlva Kultuuri- ja Huvikeskust, Põlva Ühisgümnaasiumi, Põlva Keskkooli, Hotelli Pesa, Põlva Tärbijate Ühistut ja kõiki toetajaid kaasabi eest.

Järgmiste mängude korraldamisel tuleb arvestada eelnevaid kogemusi:

Avamine, lõpetamine ja kultuuriprogramm on mängude täisväärtuslik osa.

Õnnestumine sõltub meist endist, saame küll, kui tahame!

Võistluste ajakavast tuleb kinni pidada nii korraldajatel kui ka võistlejatel. Spordimängudes ei tohiks lubada võistluste lühendamist ettemängimisega. Peame jõudma selleni, et ajakavas kirjutatu vastaks tegelikkusele.

Autasustamisel tuleb osaleda, see on kõigile auasi.

Mängude juhendisse tuleb süveneda juba selle koostamisel, mitte võistluste käigus. Eelnevalt saame teha parimad ühisotsused mängude heaks kordaminekuks.

Kõige tänapäevasem, lihtsam ja kättesaadavam kõigile on info saamine kodulehe www.joud.ee kaudu. Kasutage seda!

Järjest enam kasutatakse elektroonilist registreerimist, kõige paremini toimis see orienteerumises. Kuigi registreerimiseks kasutatakse ka kõiki teisi sidevahendeid, ei ole harjumust tähtaegadest kinni pidada. Õigeaegne osavõtust teatamine ja muu info edastamine on korraldajate austamine.

Huvitavad meened ja trükised on reklaam mängudele ja korraldajatele.

Hästi korraldatud mängud on kallid, millele peaks riik enam kaasa aitama.

Eesti Televisioonil ja Raadiol kui avalikõiguslikul ringhäälingul peaks olema loomulik huvi sarnaste ürituste kajastamiseks.

Spordimängud on parim koht oma maakonna, linna, valla, spordiliidu või -klubi teadvustamiseks. Oma sümbolika ja ühtne vorm on parim reklaam võistkonnale.

Juba enne mängude toimumist peaks selge olema järgmiste mängude korraldaja, et ettevalmistust saab alustada vähemalt neli aastat enne varem.

Et jõuda selleni, tuleb käesoleva aasta sügisel selgitada XI maatalimängude korraldaja ja hiljemalt 2007. aasta kevadel järgmiste maaspordimängude korraldaja.

Mängude kordamineku tähtsamaks eelduseks on kohaliku võimu ja spordirahva huvi. Põlvas see nii oli.

Valga Linnavalitsus tegi ettepaneku korraldada Eesti XII maaspordimängud 2007. aasta juulis Valgas. Loodame, et tulevad parimaid maaspordimängud.

Fakte Eesti X maatalimängudelt

X maatalimängudel oli koos eelturniiridega 2600 osavõtjat.

Korvpallis osales 62 meeskonda ja 16 naiskonda.

Lauatennises 41, males 34 ja kabes 32 võistkonda.

Suusatajaid võistles 544 ja orienteerujaid 183.

Teatesuusatamises, mis toimus esmakordselt valgustatud suusarajal, osales 121 võistkonda.

Anti välja 525 maatalimängude medalit ja 600 diplomit.

Rõuge käsitöömeister Ivar Jõgeda valmistas 3 suurt, 15 keskmist ja 170 väikest suveniirkerku, mille omanikuks said kõik X maatalimängude võitjad.

Põlva Ühisgümnaasiumi sööklas toilitati ühe söögikorra ajal üle 1000 sportlase.

X maatalimängude ametlik raadio - Raadio Marta kajastas toimuvat otse kogu maatalimängude ajal.

Kõigile osalejatele, kohtunikele ja korraldajatele ei jätkunud maatalimängude kaelapaelu ja võtmehoidjaid, mida valmistati finaalvõistlusteks 1500 tükki.

40 reklaamlipust õnnestus säilitada üheksa, ülejäänutest said ihaldatud suveniirid, mis kadusid teadmata suunas.

OÜ Estwisse tegi X maatalimängudest lühifilmi, mida omavad kõik maakondade spordiliidud.

Tulemused

Parimad maakonnad	Parimad linnad
1. Tartumaa 343,2 p	1. Maardu linn 271,8 p.
2. Harjumaa 322,6	2. Kärdla linn 263,1
3. Lääne- Virumaa 313,2	3. Põlva linn 260,2
4. Pärnumaa 296,2	4. Elva linn 255,7
5. Põlvamaa 284,4	5. Haapsalu linn 255,4
6. Viljandimaa 278,8	6. Tamsalu linn 249,2

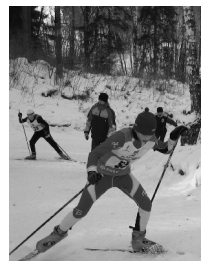
Parim väike maakond oli Põlvamaa. Osalesid kõik 15 maakonda.

Parim väikelinn oli Kärdla. Kokku osales 22 linna.

Parimad vallad

1. Tartu vald 287,2 p.
2. Paikuse vald 248,5
3. Tähtvere vald 245
4. Luunja vald 239,2
5. Koeru vald 237,1
6. Kiili vald 235,4

Kokku osales 70 valda.

ÕNNITLEME!

7. juunil tähistas oma juubelit

Sirje Tikerpää.

Kauaaegsest Harju "Jõu" töötajast sai 1997. aastal Harjumaal Spordiliidu tegevjuht, kellela täna ei toimu maa-

konnas ühtegi suuremat sportlikku ettevõtmist.

Palju õnne ja tegusat spordiliidu juhtimist!

Hellenurme karika võitsid Tõrva ja Tähtvere võrkpalliklubid

Valgamaal Hellenurmes peeti 45ndat korda karikavõistlusi võrkpallis. Välisväljakutel mängitav turniir oli ühtlasi nende võistluste algataja L. Mühlbergi 27. mälestusvõistlus.

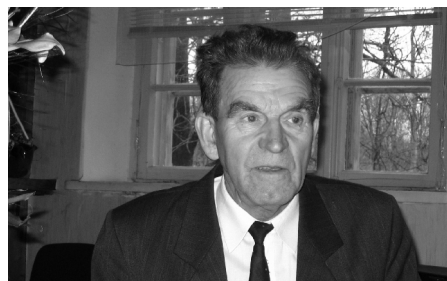
Naiskondade konkurentsis tuli võitjaks Tõrva Võrkpalliklubi, kus mängisid Kaja Mölder, Monika Poom, Mari Loorman, Kärolin Raudsepp, Küllike Soomets ja Kadri Loorman.

Meeskondadest võitis Tähtvere Võrkpalliklubi, koosseisus Olev Venno, Jaanus Ainsoo, Silver Sillamaa, Riho Rast, Imre Ossul, Aleksander Ossul, Oliver Venno ja Rain Eksi.

Korraldajad tunnistasid võitnud võistkondade kasulikumateks mängijateks

Küllike Soometsa ja Oliver Venno.

Hellenurme pargis toimuva karikaturniiri korraldamisel on aastakümneid eestvedajaks olnud kohalik spordiveteran Sulev Pallon (pildil).

46. jüriöö jooksu Kosel võitsid orienteerumisklubi Saue Tammed I võistkonna orienteerujad

"Jõu" eestvedamisel korraldatav igakevadine öine jüriöö orienteerumisteatejooks on Eestis üks pikema traditsiooniga spordiüritus ja toimus tänava juba 46. korda.

Igavesti rändava Kalevipoja kuju sai juba neljandat korda järjest enda valdusse orienteerumisklubi Saue Tammed.

Erkki Aadli, Kirti Rebane, Andreas Kraas, Viivi-Anne Soots ja Marek Nõmm

kulutasid raja läbimiseks aega 3:10.14.

Teise koha võitis orienteerumisklubi Põlva Kobras I võistkond (Alar Assor, Ruth Vaher, Rain Eensaar, Maret Vaher ja Silver Eensaar) ajaga 3:20.36 ning kolmanda orienteerumisklubi Võru I noortevõistkond (Kaur Kase, Eleri Hirv, Timo Sild, Kadri Uiboupin ja Markus Puusepp) ajaga 3:28.56.

Osalemine Eesti X maatalimängudel (koos eelturniiridega)

Maakond	Vallad	Sportlasi	Linnad	Sportlasi	SL poolt sportlasi	OV kokku	Sportlasi kokku
Hiumaa	0	0	1	30	16	1	46
Harjumaa	15	330	3	93	61	18	484
Ida- Virumaa	2	39	0	0	0	2	39
Jõgevamaa	5	72	2	47	26	7	145
Järvamaa	2	68	1	11	9	3	88
Läänemaa	1	4	2	42	5	3	51
Lääne- Virumaa	6	158	2	42	33	8	233
Põlvamaa	4	72	2	57	66	6	195
Pärnumaa	7	124	1	27	10	8	161
Raplamaa	4	76	1	5	26	5	107
Saaremaa	3	24	1	11	18	4	53
Tartumaa	5	186	1	52	17	6	255
Valgamaa	3	69	2	18	19	5	106
Viljandimaa	8	199	2	17	31	10	247
Võrumaa	5	62	1	12	24	6	98
Kokku	70	1483	22	464	361	92	2308

Veel osales 314 matkajat.

Lühiuudised

- 1.Valga linn
- 2.Helme vald
- 3.Otepää vald

Jõgevamaa XI suvemängud

- 1.Põltsamaa linn
- 2.Tabivere vald
- 3.Pala vald

Tartumaa suvemängud

- 1.Tartu vald
- 2.Ülenurme vald
- 3.Elva linn

Väiksemad omavalitsused

- 1.Karula vald
- 2.Hummuli vald
- 3.Põdrala vald

Raplamaa suvemängud

- 1.Märjamaa vald
- 2.Kohila vald
- 3.Kehtna vald

Pärnumaa 44. suvemängud

Suuremad omavalitsused

- 1.Audru vald
- 2.Halinga vald
- 3.Sauga vald

Väiksemad omavalitsused

- 1.Tahkuranna vald
- 2.Are vald
- 3.Tõstamaa vald

VII Sakala mängud

- Linnad
- 1.Viljandi linn
  - 2.Võhma linn
  - 3.Mõisaküla linn

Vallad

- 1.Pärsti vald
- 2.Viiratsi vald
- 3.Karksi vald

Valgamaa suvemängud

Suuremad omavalitsused

Põlva Maakonna Spordiliit tähistas 15. sünnipäeva

Aare Plakk
aareplakk@polvakoit

Põlva Maakonna Spordiliidu üldkogul tähistati Eestis esimeste hulgas, 24. aprillil 1990. aastal asutatud maakondliku spordiliidu viieteistkümnendat aastapäeva. Kokkutulnud meenutasid tehtut.

Põlva Maakonna Spordiliit on vaba algatuse alusel asutatud avalikes huvides mittetulundusühinguna tegutsev juriidiline isik, kes ühendab Põlvamaal tegutsevaid spordiklube, -seltse ja ühendusi spordiliikumise edendamiseks ja koordineerimiseks.

Spordiliidu eesmärkideks on klubilise tegevuse arendamine ja alakeskne juhtimine. Hetkel kuulub liitu 28 klubi. Põlva Maakonna Spordiliit on ise Eesti Olümpiakomitee, Eesti Maaspordi Liidu Jõud ja Eesti Koolispordi Liidu liige. Ühenduse tegevust juhivad juhatus eesotsas president Peeter Sibula, asepresident Nikolai Järveoja ja peasekretär Ingrid Muugaga.

Pilguheit ajalukku

24. aprillil 1990. aastal kutsuti kokku Põlvamaa kehakultu urikollektiivide ja spordiklubide konverents arutamaks maakonna sporti ühendava organisatsiooni loomist. Konverentsi juhatas Toivo Kaldmäe. Ettepanek ülemineku- perioodiks ei leidnud toetust. 58 poolthäälega otsustati moodustada maakonna sporti ühendav organisatsioon, mille nimemeks kinnitati Põlva Maakonna Spordiselts. Valiti üheksaliikmeline volikogu ja kolmeliikmeline revisjonikomisjon.

Volikogusse esitati 15 kandidaati, kellest valituiks osutusid Anne Vasarik, Kalle Ojasoo, Tarmo Volt, Vassili Mahla, Toomas Paar, Riho Sajale, Nikolai Järveoja, Heini Lumpre ja Tõnu Nurm.

28. aprillil 1992. a. toimunud üldkogul järel jätkas seltsi juhina Tarmo Volt.

1993. a. töötati välja maakonna paremate sportlaste valimise juhend.

6. aprillil 1995. a. reorganiseeriti Põlva Maakonna Spordiselts ümber mittetulundusühingute liiduks nimega Põlva Maakonna Spordiliit.

3. veebruaril 1999. a. toimunud üldkogul valiti presidendiks Peeter Sibul, sest Tarmo Volt ei tohtinud maavalitsuse spordijuhina enam sellel kohal olla. Ta jätkas asepresidendina. Peasekretärina jätkas Ingrid Muuga. Spordiliit astus Eesti Koolispordi Liidu liikmeks ja selle juhatusse liikmeks sai Ingrid Muuga.

2001. a. kolis Põlva Maakonna Spordiliit Serviti Majja.

2002. a. võeti vastu Põlvamaa spordi arengukava 2003.-2006. a.

Kommenteerib Tarmo Volt:

Esimese piirkondlik spordiliit moodus-

Põlva Maakonna Spordiliidu tähtpäeval osalejad meenutasid tehtut ja nautisid Käbliku turismitalu mõnusat õhkkonda.

Nagu viieteist aastat tagasi juhtis koosolekut Toivo Kaldmäe (keskel). Teda assisteerisid liidu president Peeter Sibul ja peasekretär Ingrid Muuga.

3 x Aare Plakk

tati Jõgevamaal, seejärel Põlvas ning praegu tegutsevad spordiliidud kõikides maakondades.

Spordiliitude sünd maakondades lõpetas nõukoguliku juhtimise spordis, mida ise loomustasid kõlavad loosungid, mõttetud aruanded ja ebaloosulised arvud. Sporti suunati spordijuhid vääramatute otsustega ja ülejäänute valedel arvamustega. Kõik rahalised vahendid võisid olla juhtide sümpaatiate meelevaldas.

Kuigi puudus ühtne spordimudel ja kindel nägemus Eesti spordistruktuurist, oli õige aeg iseseisvate spordiorganisatsioonide loomiseks. Tegutses oma päi ja spordiorganisatsioonid tekkisid erinevalt, mis pidurdas spordi arengut paljudes maakondades.

Süsteemi loomisel kasutati loogilisi seoseid ja kogemusi erinevatest välisriikidest. Sarnaselt paljude Euroopa riikidega tekkis spordi juhtimise kaks haru: alakeskne - spordialaliitude kaudu ja territoriaalne - piirkondlike spordiliitude kaudu. Ülemineku klubilisele süsteemile ja alakesksele juhtimisele ei tähendanud spordikoolide kaotamist, paljudes maakondades täiendavad spordiklubid ja spordikoolid kui kvalifitseeritud kaadriga haridusasutus teineteist spordimeisterlikkuse arendamisel.

Spordiklubide tekkimisega kaasati spordi juhtimisse enam inimesi, mis elavdas veelgi spordielu. Spordi finantseerimine muutus mitmekesisemaks, suurenes sponsorluse osakaal.

Oli kahtlemata huvitav aeg. 1995. a. sai

spordiseltsist kõigile arusaadavama nimega ühendus - Põlva Maakonna Spordiliit. Põlvamaa spordistruktuur toimib teovõimelisena ning jätkab oma arengut, seda on soosinud maakonna kompaktsus ja sporditegevuse koondamine ühe katusorganisatsiooni alla.

Oluline 15 aasta jooksul Põlvamaa spordis

Käsumajanduselt demokraatiale, kollegiaalne otsustamine.

Ülemineku klubilisele süsteemile ja alakesksele juhtimisele.

Paralleelselt alakeskne ja territoriaalne struktuur.

Maakonnas üks teovõimeline katusorganisatsioon, spordiliidu terviklikkus, koordineerib kogu maakonna, nii täiskasvanute kui ka noorte sporditegevust.

Eesti Olümpiakomitee, Eesti Maaspordi Liidu „Jõud“, Eesti Koolispordi Liidu liikmelisus.

Kindel võistlussüsteem, spordialade võrdustamine vastavalt alade spetsiifikale, võistluste toetamise kindlatel alustel.

Finantseerimise mitmekesisus, ühis-tegevuse finantseerimine, eelarvete korrektsus ja avalikkus.

Spordiliidu tunnustamine ja maine saavutamise.

Enamus klubisid spordiliidu liikmed.

On olemas klubide toetamise süsteem.

Spordiliidu roll olulisem, sest valdades puuduvad palgalised sporditöötajad.

Tulevik

Maakondade spordiliitude arengus on oluline järjekindel maine kujundamine ja kindel finantseerimine. Arvan, et on mõõdas aeg, kui spordiliidu juhid peavad iga-aastaselt tõestama spordiliidu vajalikkust. Seda peaks tundma ka spordiliidu eelarve koostamisel, kus tulupoolel eksisteerivad kindlad read riigilt, toetusest harrastusspordile, omavalitsuste liidult, EMSL Jõud regionaalsete ürituste toetus, fondidest ja sponsoritelt ning kulupoolel read ka ühis-tegevuse finantseerimiseks ja kohalike spordiklubide toetamiseks.

Optimismiks annab alust väljavõtte Eesti Spordiseadusest (vastu võetud 6.04.2005), kus esmakordselt seadustatakse spordiorganisatsioonid maakonna spordiliit:

§ 4. Spordiorganisatsioonid

Spordiorganisatsioonid käesoleva seaduse mõistes on:

2) **maakonna spordiliit** maakonnas tegutsevate spordiklubide ühendus, kes rahvusliku olümpiakomitee liikmena esindab maakonna sporti ja kellel on ainuõigus korraldada maakonna meistrivõistlusi ja anda vastavaid tiitleid;

Jõud 60

15. detsembril 2006. a. tähistame oma organisatsiooni 60. sünnipäeva.

Muude ettevõtmiste kõrval valmib meie tegevust kajastav raamat.

Seoses sellega:

1. Palume saata meile fotosid, millised Teie arvates võiksid huvi pakkuda laiale lugejaskonnale.
2. Tehke ettepanekuid raamatu sisu kohta (sportlastest, sporditöötajatest, aktivistidest, lõbusaid juhtumisi, omapäraseid sportlikke tulemusi jne. jne.).

Ettepanekuid sisu kohta või ka juba valmis kirjatükke ootame 1. septembriks 2005. a.

EMSL „Jõud“ sekretariaat

Jaan Talts asutas fondi maasportlaste toetamiseks

Olimpiavõitja Jaan Talts asutas neljapäeval, 9. juunil Eesti Rahvuskultuuri Fondi juurde omanimelise allfondi toetamiseks maalt pärit sportlasi.

Jaan Talts kandis Eesti Rahvuskultuuri Fondi arvele 75 000 krooni, väljamakseid fondist ei tehta enne, kui põhikapital on nimelise allfondi moodustamiseks vajaliku 100 000 krooni suurune.

“Olen ise maalt pärit ning seepärast otsustasin toetada just neid sportlasi, kes on ühel või teisel moel maaeluga seotud,” selgitas Jaan Talts.

Annetusi Jaan Taltsi Fondi toetuseks saab teha Sihtasutuse Eesti Rahvuskultuuri Fond arveldusarvele 221001101347 Hansapangas.

Põlva Maakonna Spordiliidu liikmed

Orienteerumisklubi Põlva Kobras
Värska Orienteerumisklubi Peko
Põlva Käsipalliklubi
Põlva Laskesportklubi
Põlva Jalgpalliklubi Lootos
Spordiklubi Kanepi
Põlva Tenniseklubi
Karateklubi Keiko
Põlva Matkaklubi
Valgjärve Spordiklubi
Spordiklubi Serviti
Mooste valla Spordiklubi Mõis
Spordiklubi Põlva Piim
Põlva Maleklubi
Põlva Võrkpalliklubi Volly
Korvpalliklubi Põlva Basket
Põlva Kergejõustikuklubi
Põlva Maadlusklubi Lapiti

Lumelauaklubi Mässer
Karateklubi Sun Dome
Vastse-Kuuste valla Spordiklubi Känguru
Räpina Spordiklubi
Põlvamaa Spordiveteranide Klubi
Spordiklubi Verko
Põlva Naiste Terviseklubi
AS Põlva Piim Spordiklubi Mumuu
Ahja valla Spordiklubi Sipelgas
Korvpalliklubi Räpina Kotkad

Ajalugu

Mida kirjutasi ajalehed “Jõu” tegevusest juunikuus 50 aastat tagasi

● 8. juuni “Harju Elu” artiklis “Likvideerime kehakultuuri liikumises kodanliku ideoloogia pärandi” saavad teiste hulgas nahutada ka “Jõu” spordijuhid.

Autor kirjutab: “Mõningate kodanlike igandite kammitsais siplevad ka mõned maakonna spordijuhid. Nii läks VS “Jõud” Harjumaa Nõukogu esimees Kaljo Sepp isegi labasustele, lubades Arukülas toimunud võistlustel moodustada komisjoni, kes pidi hakkama valima iluduskuningannat (!).

Ainult tänu ELKNÜ Rae Vallakomitee sekretäri vahelesegamisele jäi see ära.”

● 10. juuni “Talurahvaleht” teeb kokkuvõtte Tapal toimunud Virumaa lahtistest kergejõustikuvõistlustest. Kiita saab Juta Peetermann, kes VS “Jõud” vabariiklike rekordite püstitamiseks kettaheites ja odaviskes, täitis endale võetud kohustused.

Kui uskuda artikli autorit, siis lubas Juta lähemal ajal täita oma aukohuse ka kuulitõukes ja kaugushüppes.

● 16. juuni “Edasi” kirjutab eelseisvast 18. juunil Tartumaal neljas ringkonnas toimuvast “Jõu” valdade suvespartakiaadist. Ajaleht kutsub üles koondama kõik jõud massiürituse õnnestumiseks. Tutvustatakse ka juhendi tingimusi.

Kergejõustikus tuli iga valla koondvõistkonnal olla esindatud 20 mees- ja 14 naisvõistlejaga, jalgrattaspordis 15 mees- ja 10 naisvõistlejaga, võrkpallis mees- ja naiskonnaga ning kõieveos ühe 6 võistlejaga meeskonnaga.

● 13. juuni “Järvalane” annab ülevaate Esnas toimunud koha-liku “Jõu” kehakultuurikollektiivi korraldusel võistlusrohkest spordipäevast. Autor ei saa jätta mainimata tublidust OVTK ja VTK normide täitmisel. Kiita saab Esna “Jõud” jalgpalli-meeskond, kes tulemusega 4:0 võitis Paide “Kalevi”. Kriitikat tehakse sm. Leegi suhtes, kes möödunud hooajal olevat jõudnud kaasa mängida kõigis maakonna jalgpallimeeskondades.

● “Elav ja mitmekülgne tegevus tehnikumi kehakultuurikollektiivis”. Nii pealkirjastab 20. juuni “Tööraha Elu” oma artikli Räpina Aiandustehnikumi VS “Jõu” kehakultuurikollektiivi tegevusest. Saame teada, et tehnikumis on hoogu võtnud tegevus kergejõustiku-, ujumis-, poksi-, maadlus-, võrk- ja korvpalli- ning laskmissektsoonides. Lugejale anti teada ka aastaplaani kohustuste täitmisest spordirindel.

● 27. juuni “Talurahvaleht” avaldab juhtartikli “Parandada kehakultuuritöö juhtimist maal”.

Positiivsele kokkuvõttele järgneb kriitika. Ajaleht kirjutab: “Nende saavutuste kõrval esineb aga kehakultuuritöö juhtimisel ja arendamisel maal tõsiseid puudusi. Need algavad juba Vabariiklikust Keha-kultuuri- ja Spordikomiteest, kes kuni käesoleva momendini ei ole kindlustanud organisatsioonilis - majanduslikult maa-noorsoo spordiühingut “Jõud”.

VS “Jõud” Kesknõukogu ei ole vajaliku operatiivsusega juhtinud ega abistanud VS “Jõud” maakonnanõukogusid, ei ole läbi viinud mitmeid vajalikke vabariiklikke üritusi ega võistlusi (VS “Jõud” raskejõustiku esivõistlused, maleesivõistluste finaalturniir, esivõistlused rabelemises jt.)”

● 23. juuni “Kolhoosnik” (Jõgeva) kritiseerib oma artiklis “Jõu” Sadala valla spordikollektiivi, kes kahe aasta jooksul pole midagi ette võtnud oma spordiväljaku korrastamiseks.

● 29. juuni “Noorte Hääl” kirjutab eelseisvast 1.-5. juulini Türi toimuvast põllumajanduskoolide esimesest vabariiklikust suvespartakiaadist. Saame teada, et lisaks spartakiaadile toimuvad Türi samal ajal ka isetegevuse ja omaloomingu ülevaatus ning omavalmistatud õppevahendite näitus.

Nädalavahetus täis suvemänge

Tulekul on 36ndad Eesti väikelinnade suvemängud. Juba kolmandat korda võõrustab Kärkla väikelinnade sportlasi.

2. juulil võistlevad väikelinnade sportlased kergejõustikus, võrkpallis, tänavakorvpallis, petankis ja orienteerumises.

Võistluste lõpetamine toimub laupäeva õhtul Villalaos, kus tantsuks mängib ansambel Noova ja plaate keerutab DJ Eller.

Võistlustel tegutseb peakohtunikuna Hiiumaa Spordiliidu juhatuse esimees Anton Kaljula ja peasekretärina Hiiu maavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonna nõunik Ene Mänd.

Soovin kõigile päikeselisi võistluspäevi!

Helen Mast

Suvmängudest lubatakse osa võtma Eesti kõikide väikelinnade (kuni 10 000 elanikku) sportlasi, kes elavad, töötavad või õpivad antud linna territooriumil.

Mängude kavas on järgmised spordialad:

1. Kergejõustik

2. Võrkpall

Mängitakse Kärkla staadioni muruväljakutel.

3. Tänavakorvpall

Mängitakse Kärklas Mängude maja väliskorvpalli asfaltväljakutel.

4. Petank

Mängitakse Mängude maja väljakutel.

5. Orienteerumine

Võistlused toimuvad Tahkunas, tähistus Kärkla-Kõpu teelt.

Parima väikelinna selgitamiseks liidetakse kergejõustiku ja kolme parema võistlusala kohapunktid programmis olevatelt spordialadelt. Võrdse punktisumma korral otsustab parem koht kergejõustikus, selle võrdsuse korral suurem paremate kohtade arv teistel programmis olevatel aladel.

AJAKAVA

12.30 - 13.30	MANDAAT	Kärkla staadion
13.00	TÄNAVAKORVPALL	Mängude maja
13.15	Kogunemine avamiseks	Kärkla staadioni parkla poolne värav
13.30	AVAMINE	Kärkla staadion
14.00	KERGEJÕUSTIK	Kärkla staadion
	VÕRKPALL	Kärkla
	staadion	
	PETANK	Mängude maja
16.00	ORIENTEERUMINE	Tahkuna
22.00	PIDU ja LÕPETAMINE	Villaladu

Toitlustamine: Kärkla Ühisgümnaasiumi sööklas

2. juuli	Iõuna	kell 13- 15
	õhtu	kell 19- 20.30
3. juuli	hommik	kell 7- 9.

Valdade XIII suvemängude ajakava

Ülenurme, 2.-3.juuli 2005. a.

Laupäev, 2. juuli			15	Jalgrattakross	Vooremäel (18 km Ülenurmelt)
8 - 10	Mandaat	Ülenurme Gümnaasium	18	Orienteerumine	Valguta (35 km Ülenurmelt)
10.30	Esindajate koosolek	Ülenurme Gümnaasium	21	Puhkeõhtu	Gümnaasiumi aula
10.45	Kogunemine avaparaadiks	Spordihoone esine parkla	Pühapäev, 3. juuli		
11	Mängude avamine	Ülenurme staadion	9	Kergejõustik	Staadion
11.30	Kergejõustik	Ülenurme staadion	10	Võrkpalli finaaliid	Tõrvandi staadion
12	Mälumäng	Ülenurme	16.30	Mängude lõpetamine	Staadion
Gümnaasiumi aula					
12	Võrkpall mehed	Tõrvandi staadion			
12	Võrkpall naised	Tõrvandi staadion			
14	Kõievedu	Staadioni kõrval			